

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru menarohle pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Andrieu.

Sibiu, 29 Novembre n.

Biserica ortodoxă serbeză mâne, 30 Novembre v., pomenirea sfântului și măritului apostol *Andrieu* cel întâiu chiămat.

Ea înalță privirile creștinilor către fețele proslăvite ale primilor archiere, prin cari a intrat în lume legea de mântuire. Dintră apostoli *Andrieu* apucă drumul către pământeni sumeți ai Thraciei și ai Schiției. Primii creștini de aici vor perî în decursul cutrierării de neamuri flămânde și pribege. Umbra apostolului *Andrieu* se va ridica pe câtva timp de pe pământ, *Christos* nu va exista pentru sufletele celor în chip vremelnic opăciți în aceste cuprinsuri de hotare.

Când Europa s'a umplut de popore, în marginea ei răsăritenă se ridică domniile puternice ale neamurilor slave.

Polonii catolici s'au surpat din tronuri, au rămas însă ortodoci, dintră cari Rușii, elita acestor neamuri își eluptă rolul de antemergători ai ortodoxismului. Acești Ruși, mândri și falnici ortodoci, au ales pe sfântul *Andrieu* patron al bisericii lor naționale din aducere aminte către primul archiereu ce s'a arătat în aceste părți stăpânite de ei.

Sărbătorea de mâne în țeri depărtate de noi va fi deci un splendid prilej de preamărire pentru ortodoxie, un sublim moment național, în care cei de o rassă se vor găsi uniți sufletește ca înaintea lui *Dzeu*, în fața idealurilor ce se apoteosază, idealuri cari cresc puternice din mijlocul acestei rasse slave.

O parte dintră Români, noi, biserica ortodoxă din această țară, încă putem uni în această providențială zi simțimentele noastre religioase cu cele mai sfinte și mai veritabile simțimente isvorâte din idealul nostru românesc.

Archiereul Șaguna se pogorâ azi întră noi să cerceteze credincioșii și biserica națională înălțată prin munca și înțelepciunea sa.

Pomenirea sa la rugăciune ne umple sufletul de mângăere, de tărie, de dragoste către muncă, de alipire către popor, pentru care Șaguna a închinat întrăga sa viață, o viață compusă din cele mai mari glorie pământești, din fapte mari și experiențe scumpe, din idei și simțimente, cari strălucesc în cununa idealurilor noastre religioase și naționale.

Vieța și faptele acestui bărbat popular sunt cunoscute până în amănunte, de adoratori și de dușmani. Lipsește însă judecata adevărată a importanței sale istorice.

Lumea judecă pe unii bărbați după impresia rece a faptelor săvârșite în cursul vieții lor.

Faptele se nasc din coincidența ideilor și a energiei sufletești, — ele pentru mulți oameni ascund ideile și intențiile sufletului aceluia ce și ascrie paternitatea faptelor.

De aceea nu este permis a desconsidera sufletul autorului, când stăm în fața faptelor lui.

E o greșală această și o impietate nevrednică de umbrele marilor binefăcători ai unui popor și ai umanității în general.

Cine vrea să fie drept și curat sufletește înaintea umbrei lui Șaguna, nu trebuie să inscrie numele lui numai pe frontispiciul bisericii noastre naționale autonome și pe școala noastră confesională, să nu 'l petrecă numai în adunări de prietini și de dușmani, ci să judece opera vieții sale de temelie la clădirea vieții noastre culturale naționale.

Ideile cari au insuflat acea operă măreță a lui Șaguna trăiesc în spiritul neamului, în dorințele și visările noastre ale tuturor.

Panegiristul va țese din idei și din fapte viața lui Șaguna, va înșira greutățile, iscusința și norocul acestui bărbat, — pentru a-l pune în fața bisericii și a poporului regenerat de el, dar din acestea chipul lui Șaguna se adună numai pentru un moment festiv.

Sufletul lui Șaguna e țesut adânc în viața bisericească, socială și culturală a poporului. Șaguna e un indenn moral puternic pentru cel ce lucră la înălțarea bisericii și a poporului. Azi ne preocupă cultura bisericească a clerului și a poporului, ridicarea și întărirea bisericii naționale; la baza acestor nobile strădanii găsim piatra fundamentală pusă într'un ceas de noroc de mâna lui Șaguna, prin reînființarea metropoliei noastre, a câștigării dreptului bisericii și a înființării focularelor de cultură națională și bisericească.

Ne preocupă ridicarea socială a poporului nostru; Șaguna presidiază și sprijinește instituțiile de întărire pe teren social.

Să nu uităm că el a creat ceea-ce noi apărăm și întărim.

Lui Șaguna nu i-au scăpat din vedere nici cele mai ascunse probleme ale viitoriului nostru.

Înălțarea bisericii a fost idealul său, ear' preocupățiuni utopice de ordin național au fost străine de mintea sa clară și înțelegătoare, într'un timp când poporul român nu era așa cum se presintă în mintea visătoare a ideologilor contemporani, ci nenorocit și umilit, cum eșise din iobăgia întunecată de atâția secolii.

Poporul său nu avea drepturi nici măcar pe hârtie, ear' credincioșii sei nu cunoșteau privilegiu. Ceea-ce a făcut El, corespundea spiritului timpului și drepturilor omenești, cari primară valoare după multă hesitare și în patria noastră. Demnitățile și majestatea sa personală nu vor scăpa din vederea istoricului conștient, pentru-că în secerarea succeselor vieții sale foarte mult a fost ajutat și de acestea.

El a pus Biserica înămolită de veacuri, în condiții sigure de viață.

Ortodoxismul întărit de Șaguna în biserica noastră națională a devenit un puternic factor de ridicare morală și de întărire culturală în sensul idealurilor noastre naționale.

În această stă marea importanță istorică a vieții sale. El a deschis un larg câmp de activitate, în care sunt înșirate faptele sale ca tot atâtea monumente trainice, cari vor purta nu-

mele său de-alungul viitoriului către care nisuiam, ear' acele monumente vor îndemna și vor încuraja generațiile la luptă nobilă, necesară progresului nostru în toate direcțiile vieții.

De aceea amintirea lui în această zi a sfântului și măritului apostol *Andrieu*, cel întâiu chiămat, e vrednică de pietatea celor mai alese simțimente religioase.

Șaguna ne presintă un ideal, luminat și întărit de idealul bisericii.

Umbră de spiritul său, altariul ne va primi cu dulceta în fața lui *Dzeu*, — idealul suprem al indivizilor și al popoarelor perfecțiunii.

Tr. Scorobef.

Deschiderea dietei. Vineri seara a ținut partidul guvernamental conferință, cu care ocaziune prim-ministrul Tisza a făcut comunicări, în firul unei vorbiri mai lungi, că deschiderea dietei se va face Marți, în 13 Decembre n. la orele zece. A-esta prima ședință din sesiunea a patra parlamentară va fi de durată scurtă. Se va da cetire rescripțiunii preînalt referitor la redeschiderea dietei și se va stabili ordinea de zi pentru ședința următoare.

Casa magnaților ține ședință Marți d. a. la orele patru, în scopul constituirii pentru a patra sesiune parlamentară.

Capul presidentului. Într'o conferință comună partidele opoziționale din dietă au decretat, că presidentul camerei, *Perczel Dezső*, e incapabil și nevrednic de a mai presida dieta, și că în urma celor făcute cu ocaziunea votării propunerii lui *Daniel* a devenit curată imposibilitate morală, va să zică, opoziția unită cere capul presidentului! Cu greu îl va primi.

Opoziția nu intră în comisii. R cercate din partea presidentului clubului liberal, ca să nomineze deputații pe cari îi doresc să fie aleși în diferitele comisii dietale, partidele din opoziție au răspuns toate că nu numesc pe nimeni, nu sleg pe nimeni, fiind-că după ele închiderea și redeschiderea dietei nu s'a făcut pe cale legală.

Crisă în Austria. Reichsratul a fost prorogat Sâmbătă, din motivul, că în comisiunea bugetară guvernul a rămas în minoritate în chestia votării unui împrumut de 79 milioane. Se crede, că în urma acestui vot neașteptat de neîncredere guvernul presdat de dl Dr. *Köber* își va înainta demisiunea. De altă parte însă earăși se susține, că guvernul din Austria nefiind guvern parlamentar, ci guvern de funcționari, nu 'l privește de loc votul de neîncredere al comisiei bugetare. Prin urmare, rămâne la postul său.

Universitarii — acasă. Ministrul de culte și instrucțiune publică a ordonat, ca semestrul prim la universitatea din Budapesta și la cea din Cluj să fie încheiat cu ziua de 9 Decembre, va să zică, cu vre o 12 zile înainte de termen. Faptul e interpretat astfel, că guvernul se teme de mari demonstrațiuni politice, la cari n'ar voi să iee parte tinerimea universitară, de aceea o trimite acasă.

Fragmente istorice.

Despre boerii din țera Făgărașului.

De
Non quis, sed quid.
(Urmare).

c) *In Sărata*, cu 199 case și 1069 locuitori.

În această comună devenită pur fiscală aflăm urma numai a unui fost boer: *Barbu de Serata* la anii 1584 și 1590 asesor tribunalului boerilor de Făgăraș în cauza lui *Barbat* de Șercăița și *Tafian* de *Mundra*.

XII. *Boerii din valea Porumbacului.*

a) *In Porumbacul-inferior*, cu 338 case și 1432 locuitori.

1. *Barbat de Porumbak*, 5 patrifamilii, cu litere boeronale de la M. Apafi date în Cluj la 26 Iunie 1662 lui *Barbat* și *Comsa* pentru bravură militară, și cu genealogie din anul 1792.

2. *Comsia Popa alias Opris de A.-Porumbak*, 9 patrifamilii, cu diplomă de la *Ana Bornemisza* 1671 și de la M. Apafi din anul 1684.

3. *Calin, Kalin alias Popp de A.-Porumbak*, cu 3 patrifamilii, boeri confirmați prin *Ana Bornemisza* a. 1666 apoi genealogie din anul 1734, 1759 și 1762, în fine o sentință despre nobilitatea lor, din anul 1759.

4. *Popa Sztancsu de A.-Porumbak*, 3 patrifamilii, cu diplomă de la M. Apafi din anul 1663, și din *Porumbak* 1678.

5. *Sztoika, Zachei Popa de A.-Porumbak*, cu diplomă de la *Ana Bornemisza* 1641.

6. *Sztoikitta alias Nancs de A.-Porumbak*, 4 patrifamilii, cu litere de la *Ana Nădasdy* 1671 și genealogie din anii 1729 și 1792.

b) *In Forumbakul-superior*, cu 352 case și 1748 locuitori, unde se află urmele unei mănăstiri, apar următorii boeri:

1. *Boer, Radu, Iose, Sztrava et Wulk de F.-Porumbak*, 24 patrifamilii, cu litere boeronale de la M. Apafi din anul 1662.

2. *Eszka alias Kenduletz și Mathei de F.-Porumbak*, 5 patrifamilii, cu litere boeronale de la *Susana Lorántfi* din 24 Novembre 1653 și confirmațiune de la M. Apafi din 15 Decembre 1662.

3. *Jose, Radu, Boer de F.-Porumbak*, 6 patrifamilii, cu diplomă de la M. Apafi din anul 1662.

4. *Kalin et Szilea de F.-Porumbak*, 11 patrifamilii, cu litere de la *Ana Nădasdy* din anul 1559 și genealogie din anii 1734 și 1762.

5. *Paskal, Solomon și Sztrava de F.-Porumbak*, 5 patrifamilii, au căpătat diplomă de confirmare în boeronatul lor de la *Catharina Brandenburgica* din Făgăraș 2 Februarie 1630.

6. *Solomon de F.-Porumbak*, 5 patrifamilii, cu litere de confirmare de la C. *Brandenburgica* și de la *Stefan Mailat* din 2 Februarie 1630, apoi de la *Carol VI* din anul 1730; au și genealogii din anul 1778 și 1792.

Ambele sate, *Porumbacul* de jos și de sus, militarizate, s'au ținut de compania domestică din vecinul sat *Racovița* încorporat la Sibiu împreună cu satele vecine *Sebeșul* de

sus și de jos și Porceștii ce aparțin neau la domeniul Tâlmăciului.

Apendice.

Despre ținutul Branului.

Am amintit în partea I, că la comitatul Făgărașului s'a reincorporat și ținutul Branului, despre care fac aci următoarea schiță istorică:

La anul 1212 cavalerii teutoni, cărora regele Andreiu II li-a fost conferit țera Bârsei, întră altele au ridicat și castelul Branului, pe o stâncă la împreunarea apei Pôrta cu apa Turcului (Castrum Terch, Törzburg, Törsvár) dincoace de frontieră, bine conservat până acum. Dar' totdeodată ei au zidit și dincolo de frontieră, pe o asemenea stâncă la împreunarea Dimboviței cu Dimbovița, un castel ce și astăzi se numește Cetatea Neamțului, din care numai ruinele se mai cunosc.

Ludovic I, curând după căderea ôstei sale condusă de voivodul ardelean Nicolae în contra lui Dragomir castelanul de la Dimbovița al lui Vladislav-Vodă, dispune la a. 1377, ca Brașovenii să reedifice castelul Branului, în care să întrețină un castelan cu 12 dorobanți și oficiul de vamă mutat aci de la *ad ruffam arborem* (Rucăr).

La anul 1395 regele Sigismund dăruiește plebanului catolic Thoma din Brașov, și altor Sași din Brașov, satele *Zernești* și *Tohan ad castrum Terch spectantes* (v. Hurmuzachi 1395), asemenea la 1404 și satul *Budilă*. Regele Mathia Corvinul la anul 1471 dăruiește Brașovului satele *Șercaia* și *Părăul*. (Va urma).

Bilanțul preoților.

Preoțimea noastră stă în ajunul a două lucrări de mare importanță: pregătirea datelor statistice și facerea rapoartelor, cari sunt a se prezenta organelor noastre parohiale, spre pertractare constituțională.

Datele statistice se compun pe blanchetele ordinate de superioritatea bisericăscă și se aștern în regulă aceleia. Preoții noștri, nu mă îndoesc, pricep însemnătatea acelor pentru progresul religios și cultural bisericăsc, și-și vor da totă silința a le compune, nu după socotăla numai, ci basate pe adevăr și starea faptică reală, ca ele să pôtă fi basă bună pe care zidește autoritatea la censurarea lor și-și întemeiază măsurile ce le întreprinde în interesul prosperității afacerilor.

E necesar de altă parte să cuprindă datele statistice adevărul și pentru învățăturile ce trebuie să le scotă din ele însași preoțimea noastră.

Rapoartele ce se fac cătră corporațiunile bisericăști nu sunt alta, de cât datele statistice în formă de referadă. Dacă deci datele

statistice vor fi false, totă referada parohilor nu plătește nimic și e numai o seducere pentru corporațiuni, având drept consecuență, ca și măsurile și conlusele ce se aflu de comitete și sinode pe basa lor, să fie măsuri de îndreptare greșite și să nu-și ajungă scopul la care se țintește.

Rapoartele au să cuprindă, mai departe, nu numai înșirarea de date statistice scoci, cari nu pot oferi nici un interes publicului ce le ascultă. Il plictisesc chiar. Rapoartele trebuie să facă la fie-care grupă de date statistice comparație întră present și trecut, ca să se pôtă ușor judeca: de se arată ori ba progres față de trecut, și dacă cumva nu se arată: din ce cauză provine regresul.

Aci zace cheia, de aci rezultă necesitatea cea mare de a se face rapoarte cătră corporațiunile bisericăști. Ele nu sunt numai forme, precum pôte și-ar ougeta cineva, ele sunt acte cari puse pe ani înainte unul lângă altul, compun nu numai oglinda fidelă a stărilor din parohii, ci și ôre-cum istoricul afacerilor parohiale.

Pomul se cunoște din fructele sale, zice sfânta scriptură, ear' eu zic: activitatea preoțimei se judecă din datele de statistică ce le prezintă corporațiunile bisericăști. Arată aceastea progres: semn că preoțimea și-a făcut datorința; arată regres: semn că avem de a face cu stări bolnăviciose ce trebuie lezuite numai de cât, până nu se mărește cangrena.

Și tocmai aci sflu eu un moment de mare gravitate și ponderos, pentru a ști sfla și cauzele progresului ori regresului, ca să putem judeca în deplină cunoștință de cauză, că ôre cui se cuvine meritul pentru progres, și a cui este responsabilitatea pentru regresul ce se arată.

Datele statistice sunt chîamate a face lumină și în aceste puncte, dar' ca să facă lumină completă, se naște trebuința, ca noi preoții să nu ne mulțămim numai cu ceea ce cere de la noi statistica oficială, care pôte să fie și în adevăr în multe puncte este — necompletă.

Câteva pilde.

Pe terenul economic-bisericăsc nu mă voiu estinde de astădată, pentru-că nu vreau să lungesc vorba, terenul economic și altfel se lămurăște totdeuna în rapoartele ce se fac epitropiile cătră comitete și sinode, ci mă voiu mărgini la terenul bisericăsc și șco'ar, ca cel mai propriu a puté pune în evidență lucrarea preoțimei.

Statistica bisericăscă cere să arătăm numărul credincioșilor. Fôrte bine. A ști, că crește turma ori decorește, e folositoriu. Cauzele creșterii ori decoreșterii cere să se arete însă numai prin nașteri, treceri religioare și môrte. Cine din noi nu știe, că creșterile ori decoreșterile pot obveni și din *imigrări* sau *emigrări*, ba în timpul libertăților, să nu zic anarhiei spirituale de astăzi: obvin și cauzurile, că unul ori altul din credincioși trece la vre-o sectă relig'ôasă din cele multe ce se propagă, ori se declară simplu afară de cadrele bisericăști. — Să inducem deci și aceste momente în rapoarte!

Să pôte continua cu statistica bisericăscă.

E important a ști, că cu creșterea ori decoreșterea numărului credincioșilor a crescut ori a decoreșcut moralitatea publică. Aci earăși statistica actuală ne dă numai următorul răspuns: Ne face să arătăm căsătoriile legale și ilegale, nașterile legale și ilegale și môrtea silnică (la acesta din urmă fără indicarea mai de aprôpe: de provine môrtea silnică din partea ômenilor, ori unor întâmplări neașteptate).

De sine înțeles, busola spiritului religios și moral din popor, nu pot fi numai momentele indicate. Spiritul religios și moral se manifestă prin un lung șir de fapte și momente, cari tôte trebuie considerate.

Cunosc casuri de căsătorii clandestine, unde toți își implinesc datorințele relig'ose mai altfel de cât cei ce trăiesc în legalitate, și cunosc comune, unde moralitatea publică zace fôrte jos, pentru aceea casuri de nașteri nelegiuite tot nu obvin, ori și dacă obvin — față de corupțiunea ce domnește, nici nu pot fi considerate.

Evident, că rubricile statistice și cu privire la moralitatea publică trebuie înmulțite. Lângă cele amintite mai sus cu privire le treceri, ar trebui să se adaugă cel puțin și aceastea: câți creștini și ce fel de prestațiuni benevoale săvârșesc față de biserică și săracii ori alte instituțiuni umanitare din comună? în câte familii domnește spiritul păcii și în câte nu? câți credincioși se împărtășesc cu sf. taină a poștinței și cuminașării, și câți nu? câți cercetază regulat, mai puțin regulat și câți nu cercetază biserică? Ce fel de păcate (patimi) și în ce măsură domnesc în comună? Ș.l. șcl. — tot întrebări de mare importanță.

Acum setrec la resortul șco'ar. Intocmai ca pe terenul bisericăsc stăm și pe cel cultural. Se cere să arătăm numărul celor ce știu scrie și ceti, a celor ce sunt obligați și au cercetat școlă, a clasificărilor și prevedărilor cu manualele de lipsă. Abstrăgând de la *măsura prea mică cu care se măsura cultura la noi*, căci cetitul și scrisul, de și importante desterități, dar' nu sunt singurele cari formeză cultura omului, datele nu dau răspuns îndestulitoriu la întrebarea: De unde provine, că după atâta vreme de când avem școlile nostre confesionale, peste care *am dispus noi înșine pândă acum*, procentul (%) știutorilor de carte este încă tot mic și crește și de present fôrte încet?

Ouget, că ar sta cu totulul mai bine cauza noastră școlară și s'ar fi luat și măsurile de îndreptare, dacă statistica puneă degetul pe cangrena ce rôde la rădăcina pomului culturalei noastre. Care este cangrena? Numărul copiilor obligăți la școlă nu este egal cu numărul total al copiilor buni de școlă. Comitetele școlare au obiceiul de a face s'usări cu grămada, nu odată se întâmplă că numărul scusașilor este egal cu al celor ce trebuie să umble la școlă. E ușor, nu 'i vorbă, a afla motive de scusare — întemeiate. Ori-cât de ponderose ar fi ele însă, față de trebuința cea

mare culturală, cred, că nu pot trage s'at de mult în cumpănă, ori dacă trag, să se arete cel puțin cauzele. Părerea mea este să se arete în statistică și numărul scusașilor cu motivele scusei.

Acăsta este numai o parte a cestiunei. A doua parte se cuprindă în postulatul de a se arăta în statistică numărul elevilor cari cercetază școlă, grupați și după clase. De ce e de lipsă? Din esperiență vorbesc, când zic, că la noi de regulă cei mai mârșori se absolvă de șolă, rămânând a cerceta începători, cari de sine înțeles, nu mult progres fac în 1—2 ani de școlă, dovedind și prin acăsta că jertfele poporului pentru școlă nu stau în raport direct cu sporul ce se obține.

Ași puté lungi exemplele. Scopul meu nu este însă să exercitez critică asupra statisticei nostre (de-și o întregire s'ar pôtă, da și nu din alt punct de vedere — din acela, ca să se cunoscă bine tôte stările și referințele din comună), ci am voit să atrag atențiunea preoțimei la împrejurare, că în rapoartele sale să nu se mărginescă singur la datele pretinse de statistica actuală, ci să caute a atinge tôte punctele și momentele cari au valôre și contribuie la mersul șfacerilor din comună, întră cari — ca fôrte esențiale — vor ocupa loc și cele amintite de mine.

Rapoartele sunt și trebuie să fie tot atâtea programe pentru preoții noștri, cari le dau *directiva lucrărilor pentru viitoriu*. Programe vor fi numai dacă vor fi oglinda cea mai fidelă a parohiei și vor cuprinde tot ce are interes obștesc.

Răspund și la întrebarea: de ce să cere, ca rapoartele să fie basate totdeuna pe datele statistice? și de ce trebuie să înmulțim rubricile datelor?

— Să se evite prepusurile, că noi preoții n'ăm mai amăgim lumea și multe din afirmările ce le facem în rapoarte sunt menite numai a servi drept podobă a rapoartelor noastre.

Se poștește de la noi înmulțirea datelor și pe motivul, ca noi înșine să nu ne înșelăm fie în optimismul, fie pesimismul prea mare, și în consecvență să oitem a face ceea ce trebuie să facem.

Astăzi nu numai instituttele financiare, ce operază cu numărar, își esprimă rezultatul lucrărilor în cifre, ci tôte lucrările trebuie prezentate, așa zicând, în cifre. Lumea se dumerește numai când din cifre se pot face concluziunile. Și are dreptate lumea. *Trăim în timp, în care totul se lucră pentru ochi, pentru aparință și pentru a parada*. Fie fond ori nu fie, aparința să nu lipsescă. Cifrele sunt unicele lucruri, cari pândă acum nu s'au putut falsifica și concluziunile trase din ele au rămas nestrămutabile.

Pe cifre să întemeiem și noi lucrările preoțesti.

Se cere lângă cifre și judecată dréptă și însuflețire pentru cauză, care, sunt convins, preoțimei nostre nici nu 'i lipsăște. Pe lângă aceste criterii putem sta liniștiți în fața critice viitoriului.

Vasilie Gan
protopresb.

FOIȘORĂ

Olaf.

De George Szemere.

(Fine.)

Micul cățelăș însă așa se vede, când era vorba de interesul stăpânului său nu cunoștea pericolul, ci veni drept cătră mine cu sânge rece, înaintea lui Olaf însă și trase codă și-și plecă ochii. Pôte acăstă cutezanță l'a infuriat așa de mult pe Olaf, în cât neascultându-mi porunca s'a repezit spre soldatul schiop.

Cățelușul însă își cunoștea datorința, a lăsat băta și de-și nu avea nici o speranță de victorie, a sărit cu resignație, să-și apere stăpânul, dacă e de lipsă chiar cu prețul vieței, contra furiei lui Olaf.

Olaf să aruncă asupra lui cu o furie ne mai pomenită. Cu o mușcătură i-a rupt spinarea bietului și credinciosului animal. Apoi a sărit asupra cerșitorului și și-a înșipt colții în pulpa piciorului lui. Abia l'am putut despărți de pradă, bătându-l cu biciu de l'am făcut tot sânge. Dar' era prea târziu. Bietul bătân zăcea pe pământ și din rana deschisă curgea sângele vale....

Casul acesta m'a sguduit teribil. De-și fără cauză (căci credința l'a făcut crudel), am urât pe Olaf. Lucru natural, cât mi-a stat în putință tot am făcut, ca să pun în picior și să rehabilitez pe bietul cerșitor neputincos.

Am dispus să l' ducă înlăuntru, l'am culcat în casa vecină, am chemat un medic și o îngrijitoare și m'am hotărît să nu l'mai las de la mine, ci să l'grijesc până la môrte.

În discursul morbu'ui îl visitam de două ori pe zi, și când a trecut preste pericol îi ascultam vitejiile, ce le poveștia cu abundență de cuvinte insuflețitoare.

Pentru cuvintele bune cari i-le-am spus ca semn al stimei, nu pentru îngrijirea ce i-am dat-o, mi-a mulțămît fôrte călduros.

Dar' lucru curios, când i-am făcut cunoscut planul meu, aduce, că vreu să l'grijesc până la mermēt — așa lui sbărclită și brăzdată de multe furtuni dintro'odată a devenit seriosă. Nici nu mi-a mulțămît și nici n'a zis nici un cuvânt.... Ôre i-am ofensat vanitatea sau demnitatea omenescă prin acest oferi? Sau pôte așa s'a dat cu furtunile vieții schimbăcioci și libere, în cât natura lui nu mai vrea să primescă o odihnă lăncezândă?...

Destul a'ă, că într'o zi abia o săptă-mână de la vindecare s'a dus bietul soldat fără de nici o mulțămită, ori vre'un cuvânt de adio.

Vă mărturisesc sincer, acăsta mi-a căzut rău. Înzădar, așa-i natura omului, și atunci vrea să scere mulțămită, când sămână și numai datorință; purtarea bătânului soldat nu m'a m'gălit și o am calificat de nemulțămitoare. Dar' mai mare de cât sentimentul acăsta mi-a fost mirarea: că ore bătânul cum s'a dus în lume, fiind și orb și neavând nici un însoțitor, pentru-că pe cățelușul său l'a omorit Olaf?

Întrebarea acăsta nu a rămas mult timp nelămurită, căci un secerător mi-a adus vestea, că a văzut un cerșitor orb mergând pe drumul Miskolczului, conșcându-l un căne fôrte mare.

... Un căne mare?!.. La moment nici nu mi-a trăsmit prin minte, că acel căne mare să fie Olaf? E drept, am observat, că după catastrofa acăsta și-a recunoscut păcatul și se silea, ca în ori-ce chip să și împace jertfa la porunca conștinței: când plângea amar și se scâncea înaintea ferestrei bolnavului, când trecea preste pragul odăii, ba odată l'am prins că s'a furișat în odăi și 'i linge bolnavului mâna, care atârna din pat,

cu tôte aceastea nu puteam presupune, că un căne așa desmerdat, din stimă să-și s'hibe viața fericită cu o vagabundare plină de suferințe...

Cu tôte aceastea Olaf a făcut-o. Pentru-că (am aflat îndată) într'a devăr el era acel căne mare, pe care l'au văzut cu cerșitorul. Adecă gardistul meu, cel totdeuna credincios, de dragul cerșitorului m'a lăsat: mi-a abziș serviciul. Așa se vede, a voit să-și ispășescă greșala. I-a răpit cerșitorului pe însoțitorul, deci a voit el să 'i însoțescă pe drumul grunzaros al vieții.

M-au p'etrus și m-au însuflețit inima și caracterul cănelui. La mine durmia pe o piele de urs și trăia cu carne de ôie, prăjită, de aci încolo se va tăvăli în tină, v'a mânca în cazul cel mai bun pâne uscată și și va tânji viața ticălosă cu sfărâmături stricate. La o astfel de penitență cătră jertfă și abzicere de sine eroică e de lipsă! Intr'a devăr, întră ômeni s'ab'a ai puté afla astfel de caractere eroice!

Pe cerșitoriu nu-l invidiez pentru Olaf, la tot cazul el avea mai mare lipsă de el, de cât mine. Cu tôte acăstea, Dzeu știe, am simțit ceva, ca și cum m'ar fi răpit pe cel mai bun și mai credincios amic. Cu un cuvânt, îmi părea rău după acel căne bun,

Din România.

Serisorea Regelui Carol.

La doliul de care a fost cuprinsă curtea regală din care a fost cuprinsă curtea regală Frideric de Hohenzollern, fratele mai mic al M. Sale Regelui Carol al României, a participat întregul regat român, fapt care a îndemnat pe M. Sa Regele Carol să adreseze dlui D. A. Sturdza, ministru-president român, următoarea scrisoare de mulțămire:

Sunt în zilele de mânărire, ca și în cele șase-

nine, am fost întotdeauna încunjurat de dragostea iubitelui meu popor. Și de astădată, când cruda sorte îmi răi pe mult iubitul meu frate Frideric, mărturisirile de o adevărată simpatie mi-au venit renumerate din toate unghiurile țării.

Sunt în zilele de mânărire de aceste sentimente așa de duios, în care îndurerata mea inimă găsește o mângâiere și o alinare.

Ași fi dorit să mulțămesc fiecărui, în parte; în neputință de a face acesta, te rog, sumpul meu president al consiliului, să arătați în numele meu întregului cler, domnilor reprezentanți ai națiunii, autorităților civile și militare, cum și tuturor persoanelor private, rețermurita și adăca mea recunoștință.

Primește, sumpul meu president al consiliului, încredințarea afectivei ce îți păstrz. Carol.

NOUȚĂȚI

Fondul lui Iancu. În chestia banilor adunați în scopul ridicării unui monument la mormântul lui Iancu, dar confiscat din partea guvernului, ministrul de interne a dispus, ca întregă suma să fie dată în proprietate „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, cu mențiunea de a fi întrebuințată spre scopurile școlii civile de fete, susținută din partea Asociațiunii.

De la comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu ține ședință ordinată în 13 Decembrie n. la orele 3 d. a. în sala mică comitatensă. Tot atunci se intrunesc și subcomisiunile. În 21 Decembrie n. la orele 9 a. m. se ține apoi congregație extraordinară în Sibiu, în sala mare a comitatului. În scopul examinării obiectelor ce vor fi puse la ordinea zilei comisiunea permanentă se va întruni în 17 Decembrie n. la orele 9 a. m. în sala mică a casei comitatense.

Alexandri n'a fost Evreu. Ziariul „Voința Națională” din București scoase nu de mult Evreu de origine pe bardul de la Mircești, afirmând, că moșul seu a fost Evreu veritabil. Față de acesta fabula omeni de inimă au ținut să dea de urma lucrului și au stabilit din acte oficiale, că moșul lui Vasile Alexandri a fost sovnicul George Alexandri din Iași, va să zică Români. Actele vor fi publicate într-o broșură.

Credeam că în urmă i-se va urî de viața miseră, își va părăsi serviciul și se va reintorice. Acastă încredere nu era frumoasă din partea-mi; era Olaf și pe lângă asta pofiam caracterului lui Olaf și pe lângă asta pofiam de la un biet om răzmul cel mai de pe urmă, dar carăși gândeam, ce caut eu la căne caracter? În cât despre cerșitor — mă scușez — îl v'a ajuta Dumnezeu, care satură și paserile ceriului. ... Zău, eu așteptam pe Olaf.

L'am așteptat înzadar. Dacă nu m'ași fi întâlnit pe neașteptate cu el, nici-odată pofte nu l'ași fi revădat.

...Am mers la tîrgul din Szikszó să-mi cumșer niște cai. Acolo m'am întâlnit cu Olaf.

Ași dori să intrerup istoriăra, fiindcă mi-se strînge inima de durere când mă gândesc la acea revedere...

Cănele mai întâiu s'a făcut că nu mă cunoște. Ca să scape dinaintea mea își trăgea neajforatul său stăpîn aș rope cu forța. De șgur n'a voit să se întâlnească cu mine în starea aceea miseră. Simț de sfială a fost acesta ori s'a temut de ispită? Nu știu. Adevăr e, că m'am căut foarte, pentru ce nu i-am respectat voința... Am grăbit după el și l'am agrăit:

— Olaf! Olaf!

Loialitate! „Magyarország” de eri (11 Dec. n.) scriind despre situația politică și înviniind „camarila” cu tendințe spre absolutism zice și următoarele:

„Bătrânul împărat nu e uneltă inconștie în mâna acestei camarile. Scopul său e absolutismul și în Austria și în Ungaria, deocădată minșind constituționalismul, mai târziu însă abandonând și dualismul, deocăce și acesta nu e de căt formă.”

Articolul cestionat începe cu fraza „Francisc Iosif s'a reîntors la Viena”. (Nici „regele”, nici „M. Sa”, oi simplu „Ferencz József”!).

A treia universitate. De mult se vorbește despre intențiunile guvernului de a ridica a treia universitate în țară, după ce cele două existente, în Cluj și Budapesta, sunt prea impopulate, dar necăzul e că nu se pofte decide asupra orașului în care ar fi mai bine să o ridice. A fost scos pe plan Pojonul, apoi Cașovia, ear Timișoara s'a grăbit din capul locului să reclame universitatea pentru sine. În zilele din urmă însă toate căpeteniile patriotice din Banat și Bacica au căzut de acord (cu excepțiunea timișorenilor), să cêră de la guvern, ca să se decidă pentru Seghedin ca cel mai potrivit loc pentru a treia universitate.

Parastas. Sâmbătă la orele 11 s'a oficiat la metropolia din București parastas de cătră întreg sfântul sinod al bisericii ortodoxe române, pentru odihna sufletului principelui Frideric de Hohenzollern, fratele M. Sale Regelui Carol al României.

Aniversarea morții lui Creangă. În 31 Decembrie se implinesc 15 ani de la decesul lui Creangă. Profesorii din Iași au luat hotărîre, ca cu ocaziunea aniversării din est-ana a morții acestui scriitor român să organizeze un festival, semitoriu de un parastas solemn, oficiat întru memoria nemuritoriului Creangă.

Numire. Domnul Dr. Partenie Barbu, notariu la tribunalul regese din Sibiu, a fost numit sub-jude la judecătoria cercuală din Salonta-mare.

Sêrbare școlară. Zua sf. apostol Andrei, onomastica Marelui Andrei, se va forma în Brad în 30 Novembre v. a. c. conform următorului program: 1. La 10 ore în biserică parohială se va revêrși parastas. 2. La 10¹/₂ ore a. m. elevii și profesorii se vor aduna în sala de cant de la gimnasiu și a) Corul gimnasiului va cânta „Imnul lui Andrei”, poezie de Z. Boiu, melodie de D. Cunțan; b) directorul gimnasiului va rostii cuvânt festiv; c) corul gimnasiului va cânta „Imnul unirii”, de Porumbescu, armonizat de T. Popoviciu; d) declamarea poeziei „Dorobanșul de G. Coșbuc”; e) se vor distribui premii din „fondul Șaguna”; f) corul gimnasiului va cânta poezia „Cucule peană galbină” de T. Popoviciu; g) închiderea festivității. Publicul este binevezut!

Fecunditate mare. Ziariul „Humanită” din Paris rapôrtează despre o rară fecunditate în o familie franceză din Canada, care în două generațiuni s'a sporit cu peste o sută de membri. Capul familiei e agricultor, și a avut 28 copii, earl trăesc toți și dintr'eari 25 sunt căsătoriți deja, arînd și ei familie numêrosă (cel mai în vêtstă are deja 24 copii). Fecunditate așa mare e raritate chiar și în Canada, unde — de altcum — solul și clima favoriséză mult fecunditatea.

Acel s'mț dureros ce mi-a cauat atunci purtarea cănelui nu-l voi uita nici-odată. Și-a vârit căda întră picior, își blego, urechile și-și plecă ca trupul de pământ, ear corpul îi tremura ca în pământ de ploap. Nu știu fost'a numai o închipuire, dar așa mi-s'a părut că ochii i au lăcrimat: a plâns. Marginea gurii tremura și nu cuteza să-și ridice ochii la mine. M'am plecat spre el și l'am îmbrățișat.

— Olaf! bietul meu Olaf!

Cănele se boti, scose un oftat dureros din peptu-i puternic, apoi cêzî... Era în agonie. În agonă lui își lîrgea ghețele și numai acum își arun'a o privire cu ochii împăngeniți. Și-i închise pe vecie. Se întinse și se sfârși.

Cadavrul cănelui de odinioară măndru și cu păr scilpicios zăcea acum întră mine și cerșitor. Era ca vai de el, numai cuș și mult, numai lui și locuri vindecate. A suferit mult. Inima lui n'a putut susține lupta întră iubire și datorință și așa s'a prăpădit adevăratul caracter de căne: i-s'a sfârșit inima.

...Vedeți, pentru acesta nu cred eu nici unui om fudul, că animalul n'are suflet; acesta nu pofte să fie adevărat.

Traducere de I. C. e.

Constituția Rusiei. Se telegraféză din Petersburg, că ministrul de interne a compus un proiect de constituție pentru Rusia, stătător din 42 puncte, și pus întră toate pe bazele indicate din partea conșesului semștvo-urilor.

Deputat condamnat. După o pertractare de mai multe zile tribunalul penal din Budapesta a așfat vinovat pentru crima înșelăsiunei pe deputatul detal Dr. Eötvös Bolint, și l'a judecat trei ani de închisă ordinară, cum și la restituirea sumei cu care a pğubit pe alți, și care face peste optzeci mii de corone. Numai să albă de unde să-și deie Ziariul „Magyar Szó” scrie în legătură cu acest fapt următoarele: „Cel-ce numai căt d' căt urmărește cu atențiune întemplările, știe, căt urmărește la fel cu Eötvös Bolint mai sunt în număr frumșel în șirele opoșiiei. Un număr frumos de deputați obștrucționisii a fost reclamat din partea judecătorilor, pentru înșelăsiune, delapidare, falsificarea de documente și alte asemenea drăgușe mărunșuri” etc. etc. Adecă frumos parlament avem, și buni legiuitorii!

Adunarea cântecelor populare. Sub conducerea ministrului de instrucțiune publică în Austria, Dr. Hartel, s'a ținut o anchetă de profesori de filologie și de musică, în caua culegerii cântecelor și melodiilor populare. Ancheta a hotărît înștituirea unei comisii care să elaboreze un plan pentru organizarea unui comitet central cu atâtea comitete provinciale câte vor fi de lipsă, sub înșgrijirea cărua să se adune și editeze toate cântecurile și melodiile populare ale tuturor naționalităților din Austria.

Educație înșelăptă. Copilul cel mai mic al lui Roosevelt, presidentul Statelor Unite americane, ajungînd în toamna acesta etatea de școlă, a fost dat la școlă publică în țara de școlii celorlalți cetățeni. O cocășă cu fumuri aristocratice în una din zilele trecute fănd vizită unei amice a așfat acolo și pe copilul presidentului, pe micul Archibald, jecându-se cu copilul dnei cercetate. L'a întrebat de căte tôte și s'a uimit foarte mult, căd copilașul i a spus că umbă la școlă la care umbă și alți copii din oraș. „Dar atunci în școlă aceea tu ești în societate cu tot felul de copii de rînd!” — a reflectat cocășă, la ce copilul i-a rêspons următoarele: „Tata mi-a spus că sunt copii mari și copii mici, și sunt copii buni, cari se pofte cuvîncios, și copii rîi, cari se pofte necuvîncios. Altă deosebire nu esistă întră noi”.

„Lupus in fabula.” Redactorul unui ziarului opoșiional din Reichenberg tocmai scria un articol fulminant, în care zicea că opoșiia e a'at de resolută a lupta contra guvernului, în cât nici de lei nu se întimideză. În clipa când pusese pe hârtie frasa cu leii întră în birou o damă cu doi lei conduși de șfôră. Redactorul a sărit afară pe ferestă, lăsând în birou pe cocășă cu leii. La șgomotul produs de fuga dlui redactor intrând în birou servitorul și întrebând pe cocășă de șocul viitei neobicinuite, acesta i a spus că a scos în oraș cu menageria sa și va da de șôră reprezentăție; a venit deci să facă ziarului vizită în țara-zău. Zăcînd acesta s'a dus, ear într'un rîvniș s'a reîntors și domnul redactor să-și continue muncă. A șters însă din articol frasa cu leii....

De la oficiul postal. În vederea șglomerării șgentilor de șpedițiune și înșmanare, care de regulă obșvine în prēja șerbănuire mai înșemnată, direcțiunea postală face apel la public, ca pentru a se ușura oficiilor postale șpedarea și înșmanarea punctuoșă, cum și pentru asigurarea șosirii șpedițiunilor la destinațiune, să obșerve următoarele norme: 1. Bani să trimită numai cu șemnată postală, ori dacă se trimit în plic, atunci plicul să fie șigilat conform șprescrișelor. Nici decum să nu se trimită însă bani la oaltă cu alte obșecte. 2. Pentru pachete să se întrebunșeze lădițe de lemn, șosere de nucle, pânză imprimată cu cêră, ori pânză simplă, ear la pachete de preț și greutate mică să se întrebunșeze cel puțin hârtie grosă de pachetat. (Pachete făcute în hârtie de șazete, ori în hârtie de înșvilit zăharul, cum și cutișore șregătite nu anume pentru șpedițiuni postale, nu se primesc la postă). La șigilare să se întrebunșeze numai șigil gravat. 3. La adresare să se șcrie corect numele și șocrele, cum și indicațiunile de știngere, ca „junior”, „vêduvă” etc., apoi șosiția șocială, oficiul, locușința (cu comitatul și posta ultimă). E de dorit, ca pe marginea șuperișoră a fâșiei cu adresa să fie înșecat și numele și locușința trimiștorului. Adresa trebuie șcrișă pe fâșiaș înșvilit, de pachetului, ori apoi pe o tăbușă de lemn, de ștelele ori de hârtie-carton, care să fie legată de pachet cu șfôră tare, ori cu drot. (E șconsult, ca o copie a adresei să se pună în interiorul șpacetului pe bazele căreia posta să știe cui să înșmanez pachetul în cas că adresa din afară se perde, ori se șpăleşte). 4. Conținutul pachetului trebuie ștatât pe fâșia de a-

dressă, căt și pe buletinul de șpedițiune (Frachtbrief, szállítólevél), ear la pachetele cu alimente să se șpecifico conșținutul (de pildă: un cărnaș 2 kg., o bucată de șlănină 1 kg., o curcă 3 kg., 2 litre de vin, etc.). Acastă șpecificare ușurêză șprocedura șprescrișerii șocisului, cum și a înșmanării. Pentru pagube șprovenite din pachetare ori adresa șdefectușă posta nu rêsponde.

Din public.*)

Mulțămire publică.

Cu multă plăcere aduc la cunoștința onoratorului public numele tuturor acolor binevoitai în Hoadol ne-au onorat cu șpreșența și au contribuit după voință și putință.

Din Hoadol: P. O. Domn Vasile Pișos, prot. pens., 1 cor., dl Petru Mihaiș, preot, 3 cor., Alexandru Iovan, inv. 2 cor., Raveca Cibean, 1 cor., Anica Popa, 1 cor., Veta Dudaș, 1 cor., Ioan Peternel, membr. com. par., 2 cor., Eugen Gașcu, șecretariu la banca „Hondoleana”, 2 cor., dășora Gabriela Pișo, Ludovica Petrean, Florica Tonotaș, Petru Bărșășian, membru com. par., Andronic Tomotaș, Lina Furdou, Flôrea Mêrza, Anica Hărășug, Anica Salomie, Valeria Crișan, Iosifina Altman, Petru Bodrean, Milidon Crainic, Dafina Fînișeriu, Tôder Bugaru, George Bîrșășian, Flôrea Trif, Ioan Vinșan, Petru Cibean, Tôder Cibean, Petru Curșean, I. Giurgiu, Flôrea Beles, Lescovicu Budu, Ștefi Dudaș, Cornel Câmpean, Iacob Feri și Flôrea Beles, fiecare căte 1 cor., Ioan Făeran, 80 fil., Petru Medrea, 60 fil., Iosif Mêirea, 50 fil., D. Ludovic Pitar, 3 cor., Lazăr Pișos, membru com. par., 2 cor., Ludovica Bugnar, Beko Jănos, D. Iosif Bucureștan, oberșteiger, Dumitru Ghîș, Petru Dudaș, George Tomotaș, George Tomșă, membru com. par., Maria Morar, Maria Făeran, Ioan Crainic, Avram Cibean și dl Heutsy Simion, oficiul de mine, fiecare căte 2 cor. Din Certeș: dl Vital Gezeș, not. cer., 5 cor., dl Vaszcssek Gyula, jurist, 3 cor., dl Petru Găbor, paroh gr. or., 3 cor., Șofia Câmpean, 2 cor., dl Petru Faur, 1 cor. 40 fil., Șimon Câmpean, Ioan Achim, Balaski Lajos, Nicolae Pieter, Nicolae Lișca, Vasilie Șusan, Aron Șuciu și Petra Mialha, fiecare căte 1 cor. Din Șecășmb: dl Petru Florea, 2 cor., Dumitru Motoiu, George Motou, Dumitru Tôdoran, Iosif Muntoiu și George Logojan, coriști, fiecare căte 1 cor. Din Mășura: Longin Oprean și Andronic Morariu, fiecare căte 1 cor.

Șuma totală a fost de 104 cor. 30 fil., din care șubștrăgîndu-se șpesele de aranjament și pentru musică în șumă de 72 cor. 30 fil., a mai rêmăș ca venit șurat 32 cor., care șumă s'a și șredat șpresidiului com. par., șpre a se șprocura manuales cari sunt mai de lipsă.

Alexandru Iovan
șnviștoriu.

Cărți și reviste.

„Șărăcia și avușia”, disertiție cetitită în adunarea generală a reuniunii înșvêțătorilor români ținută în Șiria, în 16/29 August 1904, de G. Furcariu, contabil consistorial în Arad, a șpărut în ediție șeparată, în o broșură de 15 pagine. E o lucrare vrednică să fie cetită. Conșține multe înșvêțături bune pentru șpop. Prețul nu e indicat.

„Iștoriografi vechi, iștoriografi noi.” A șpărut și se pofte șprocura de la librăria archidieceșană din Sibiu (Nagyșeben) broșura „Iștoriografi vechi, iștoriografi noi, ștudiu critic în chestia vechi metropolii ortodoxe române” de Teodor V. Păcășian. Prețul 2 corone, plus 20 fileri pentru porto. Cartea e împărștită în următorii capitoli: Dogme iștorice. Părînteșe Bunea ca șcritoriu. Punctul meu de vedere. Argumente vechi. Noua teoriu. „Nandoralbensis”. Decretul regelui Vladislav. Mănăștirea șoșvodului Mihaiu V. șteazul. V. șcării episcopilor latini. Șava Brancovici. „Unirea”. Încheiere.

Posta redacției.

Șighișora. Nu putem începe de căt numai după primirea continuării.

Teatrul orășenes.

Luni (12 Dec.) „Nora oder Ein Puppenheim”, dramă în 3 acte, de Henric Ibsen.

Mărți (13 Dec.) „Monna Vanna”, dramă în 3 acte, de Mașterlinck.

Zacharia Boiu

Frunze de laur

Poesii eroice din
anii 1877—1878Publicate de . . .
Ioan Baptist Boiu.

Prețul 50 fileri plus porto postal.

Librăria arhidieceșană.

Frumosul roman

DUȘMĂNIE

de

Vasile E. Moldovan

costă 60 fileri.

Librăria arhidieceșană.

50.000 părechi de ghete

4 părechi de ghete pentru fl. 2.80

In urma cumpărării unei mari cantități de ghete vind cu prețul de mai sus: 1 păreche de ghete pentru domni și 1 pentru dame, cu șireturi, din piele brună sau neagră, prima calitate, galoșate și cu talpe bine bătute cu cuie, apoi 1 păreche ghete de modă pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu paspoal, supraelegante, de cel mai nou fason, tari, bine căptușiți pentru erno, foarte draguți și ușori. Mărimea în centimetri. **Tote 4 părechele costă numai 2 fl. 80 cr.** — Se pot procura pe lângă ramburs sau trimiten-du-se banii înainte.

S. Urbach, Schuh-Export

[272] 1—1 **Krakau 54/K.**

Schimbul este admis; dacă nu convine se retrimite banii, astfel că ori-ce risc este eschis cu desevărire.

Au apărut în Tipografia arhidieceșană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Prețul e 40 fileri.Călăuza noului abecedar
De acelaș. — Prețul 20 fileri.Se pot procura de la **Librăria arhidieceșană.**

La Librăria Tipografiei arhidieceșane din Sibiu se află de vânzare:

Ciaslov (orologion)

tipărit cu litere străbune, cu binecuvântarea Inaltpreasfântiei Sale Domnului **Ioan Metianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tabela de materii: Polunoșnița de toate zilele. — Polunoșnița Sâmbetei. — Rânduella Utreniei — Ciasul dintăiu, al doilea și al șeselea. — Rânduella Obedniței. — Ciasul al nouălea. — Rânduella Vecerniei. — Pavecernița cea mică și cea mare. — Slușba sfintei cuminecături. — Cinstitul Paraclis. — Rugăciunile de masă. — Troparele și Condacele Triodului și ale Penticostariului. — Troparele învierii, Bogorodicele și ipacoi la cele 8 glasuri. — Troparele morților. — Troparele preste săptămână. — Troparele și Condacele sfinților de obște după rânduella Sinacsariului. — Bogorodicele troparelor ce se cântă preste tot anul la Vecernie și la Utrenie. — Sinacsariul pe toate lunile. — Pășchălia, care cuprinde 16 rubrici cu datele respective, începând cu anul 1901 până inclusive 1952. — Explicare despre rubricile Pășchăliei și folosirea acelor. — Insemnarea cum se cetesc Evangeliile Vosresnelor dela Dumineca întâia după Rusalii, a tuturor sfinților, până la a cincia Duminecă din Postul mare, preste toți anii.

Format octav, 397 pag. Prețul: broșat 2 cor., legat în pânză 2 cor. 40 fil., legat în piele roșie cu copcii 4 cor.

A eșit de sub tipariu în **Tipografia arhidieceșană:**

OCTOICHUL CEL MIC

— cu litere latine —

care cuprinde: Rânduella Vecerniei, Utreniei și a Liturghiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieleul, Pripelele, Catavasiile, Irmosele, Sfetilnele și altele.

Prețul unui exemplariu legat simplu **1.60 cor.**, legat în piele cu copcii galbine **3.20 cor.** plus porto postal **30 bani.** Legătură mai fină după cum se comandă.

Librăria tipografiei arhidieceșane.

Requisite de scris se pot procura de la **Librăria arhidieceșană.**

Paul Nendwich în Sibiu.

Sobe
și
cuptore de fier

cu prețuri variate

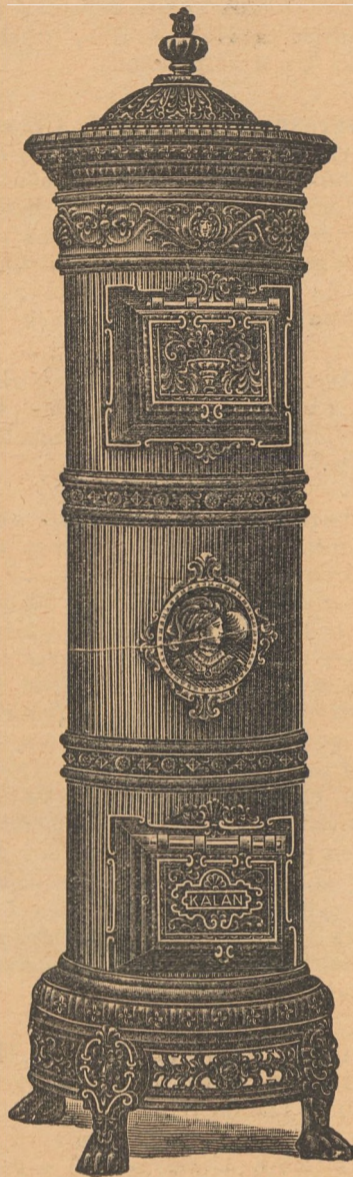
de la cea mai simplă până la cea mai bogată esecutare.

Liferarea de la depositul din

Sibiu și Alba-Iuliasau de la fabrică se face **franco** pentru orice stațiune de tren. (316) 6—6

La cerere se trimite lista prețurilor.

Depositul Paul Nendwich, Alba-Iulia.

Sbór'al noptii negru flutur . . .

de M. Eminescu. — Romantă pentru voce și pian de A. Bena. Prețul cor. 1.50, porto 10 fil. Se capetă la Librăria archid.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cântec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Tiganca. 8. Sunt fecior sdravén. 9. Eu mă duc codrul rămane. 10. Imn ocașional. 11. Patru păștori. 12. Cântec la sf. Nicolae. Caetul II: Cântece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In ciresar. 3. Cântec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vênătoresc. 6. Astăzi sicriul. — Cântece pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pētră. 8. Cucule pēnă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidieceșane din Sibiu-Nagyszeben

Cărți bisericesti.

ACAFISTUL prea sf. Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1.70, legătură mai frumoasă cor. 2.10, în piele roșie cor. 3.20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5.20, peluche . . . 7.70

AGHIAZMATAR, broș. . . . 4.—

APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie .900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 9.50 leg. în piele roșie cor. 11.50, ediție de lux broș. . . . 8.— (se legă conform dorinței comandatorului).

BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată . . . 20.—

CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg. 10.—

CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat 16.—

EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, fin legată cor. 33, în catifea roșie 112.—

EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, fin legată . . 33.—

EVHOLGIU, cu lit. lat. (Molitelnic), broș. cor. 8.80, legat 12.40

HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg. . . . 4.—

LITURGHIA sfântului Ioan Gură de Aur 1.—

LITURGIILE sf. păr. Ioan Crisostom, Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pânză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele 9.—

MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vind și în tomuri singuratiche 1 volum broș. cor. 17, legat 14.50

MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3.60, leg. cor. 5, fin legat 6.—

OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat 26.—

OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat 27.—

OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1.60, în piele roșie cu copcii cor. 3.20, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 5.20, legături mai fine la comandă.

OROLOGIUL CEL MARE, ciaslov bogat, cu lit. lat. broș. 24, leg. 34.—

CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg. în pânză 2.40, legat în piele roșie cu copcii 4.—

PARACLISUL, Acaftistul și vieța sf. mare mucenic Dimitrie . . 1.50

PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat 16.—

PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8.80, legat 12.40

PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5.50, legată 9.—

PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1.20, legată . 3.20

RĒNDUIALA CHIROTONIREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată 10.—

RĒNDUIALA LA SFINTIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg. 4.—

TĂLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat 2.—

TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat . 34.—

TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg. 27.—

Se pot procura de la

Librăria arhidieceșană.